

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

„GONIEC CZĘSTOCHOWSKI”

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

<p>CENA PRENUMERATY: miejscowych i zamiejscowych Rocznik Rb. 6.— Półrocznik „ 3.— Kwartalnie „ 1.50 Miesięcznie „ 50</p>	<p>Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21. Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 8-ej wieczorem. Rękopisów redakcja nie wstraca; za artykuły, nie oznaczone i góry ceną, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie kwięgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i R. Metal i S-ka Krad. Prasad. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i R. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurki, hotel warszawski.</p>	<p>CENA OGŁOSZEŃ: Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-oj 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadstawane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.</p>
<p>Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Szesławo i Zagłębie Dąbrowskie jest p. Wacław Badurki (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).</p>	<p>Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Zawiercie objęła kwięgarnia pani Z. Hąblikowej Tamże ogłoszenia do „Gonia Częstochowskiego”.</p>	<p>Prenumeratę na „Gonia Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan J. Kolański.</p>

Od Administracji.

Celem przeprowadzenia ścisłej kontroli nad regularnem i najspieszniejszym doręczaniem „Gonia” zaopatrzyliśmy wszystkich naszych roznościeli w odpowiednie książeczki, aby Sz. prenumeratorzy miejscowi mogli w nich odnotowywać wszelkie niedokładności, dotyczące nieregularnego doręczania dziennika.

Sz. Prenumeratorów zamiejscowych prosimy uprzejmie o niezwłoczne zawiadomienie Administracji o spóźnionem doręczaniu pisma lub nie otrzymywaniu go.

Nadmieniamy, że we wszystkie dni „Gonia” wysyłamy o godz. 7 rano, pocztą o godz. 8 rano. W dni poświęteczne w godzinach popołudniowych.

Uprzejmie prosimy o łaskawe uregulowanie prenumeraty i jej odnowienie na kwartał następny oraz o zapłacenie R-ków za ogłoszenia.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 8 do 11 wieczór.
Oddział I. Widoki Londynu; Żandarm ma dobre oko. Oddział II. Dramat z życia roboczego; Zakładnica (dramat). Oddział III. Trzy pokusy; Bilet loteryjny; Pierwszy wyjazd rowerystki.
Co tydzień zmienia program.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: I-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Kuponu do łoży po 75 kop. Galaria 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze placą połowę.
Dyrektor B. Zarzecki.

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywo rosnących zębów.
Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufeldta, telefon № 108.

Gabinet masażu i gimnastyki leczniczej
St. KIFFERA
leczenie skrzywień kręgosłupa, łopatek, masaż hydropatyczny, elektryzacja, gimnastyka Franklowska i t. p. przyjmuje od 3—6 po poł. Aleja № 30.

Galicyski przemysł fabryczny.

Centralny Związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego wydał świeżo czwarte z rzędu roczne sprawozdanie. Dowiadujemy się z niego na wstępie—pisze „Nowa Reforma”— że młody przemysł galicyjski zdołał się w ostatnich latach tak znacznie umocnić w swoich podstawach, że zwycięsko przetrwał ostatnie przesilenie pieniężne. „Dotkliwa rzadkość i drożyna pieniądzy—czytamy w sprawozdaniu—i silne ograniczenie kredytów bankowych, mięły w przemysle galicyjskim prawie bez ożiar”. Nieliczne upadłości, jakie się w tym czasie wydarzyły, miały za przyczynę wyłącznie niemal trudności lokalne lub inne. A dalej:

„Mimo nieszczęśliwego urodzaju w r. 1907 zbył wewnątrzny wyrobów krajowych, a więc i produkcja przemysłowa kraju, w tak znacznej liczbie gałęzi przemysłu, jak i w sumie ogólnej, wymaga się ciągle. Znaczący ogólny postęp kraju ku dobrobytowi, znać podnoszenie się poziomu cywilizacji materialnej w coraz powszechniejszych, wyższych potrzebach szerokiej mas ludności; znać żywszą pracę inwestycyjną państwa i samorządu. Idziemy naprzód i to już teraz stale, pewnie, bo nawet w czasach powszechnie ciężkich.”

Nawet w ekspansje przemysłowym, na razie jeszcze bardzo nieznaczny, linja obrotowa idzie od pewnego czasu stale ku górze a rentowność przedsiębiorstw fabrycznych, jakkolwiek niższa, niż gdzieindziej, nie jest znów tak niską, aby mogła tamować „narastanie” przemysłu galicyjskiego.

Przemysł ten bądź co bądź rośnie, a i to już jest objawem bardzo dodatnim i pocieszającym. Sprawozdanie wylicza: że w dalszym ciągu aż kilkadziesiąt fabryk i innych przedsiębiorstw przemysłowych, które albo nowo powstały, albo też znacznie się rozszerzyły. Na ich czele wymienia świeżo otwartą mechaniczną tkalnię bawelny i lnu braci Czechowiczów w Andrychowcie. Druga podobna tkalnia powstanie wkrótce w Krośnie na miejscu vegetującej załedwie w ostatnim czasie spółki tkackiej w Krośnie, dawniejszej „Pradki”, a powstanie ona dzięki pomocy krajowego funduszu przemysłowego i dzięki pozyskaniu dla niej — co już za mniej dodatni uważać należy moment—wielkiej obcej firmy Marburgów z Freudentalu na Ślązku.

Sprawozdanie podnosi wprawdzie z naciskiem, że wobec braku większych ruchomych kapitałów, ściąganie do Galicji zagranicznego przemysłu jest jeszcze niemal koniecznością; lepiej byłoby jednak, ażeby pomoc z krajowego funduszu przemysłowego przypadała wyłącznie w udziale rodzimemu przemysłowi i by rozwój galicyjskiego przemysłu mógł się opierać wyłącznie na krajowych siłach, bo przy takich filjach obcych przedsiębiorstw część zysków zawsze popłynąć musi za granicę.

Inne jeszcze większe przedsiębiorstwo przemysłowe powstało również w tym roku, dzięki inicjatywie pozakrajowej firmy, mianowicie eksploatacja na większą skalę kamieniołomów porfiru w Miękińki koło Krzeszowa.

Trzeci fakt utworzenia przedsiębiorstwa fabrycznego w Galicji, przez pozakrajowe czynniki, a mianowicie inwestycja kilkukrot tysięcy koron w fabrykę buszkowicką, przedtem firmy Rudolf Weill i Sp. przez Towarzystwo akcyjne zjednoczonych austriackich fabryk mebli gętych, jest do pewnego stopnia zjawiskiem nowem. Dotychczas bowiem karlele i trusty przemysłu zachodnio-austriackiego, wykupując galicyjskie przedsiębiorstwa z tej samej gałęzi, czyniły to wyłącznie dla ich zwinięcia. Fakt ten dowodzi, że przemysł krajowy zaczyna się już liczyć z siłowaniami Związku i jego celami.

Dwie nowe fabryki papieru pakunkowego Romaszka w Wadowicach oraz Kammera i Eibenschütza w Diakowcach pod Kołomyją—

są już w ruchu. Dla pierwszej uzyskano różną ulgi taryfowe. Towarzystwo przemysłowe dla wyrobów żelaznych w Krakowie (rury do pieców kuchennych, zawiasy, okucia itd) przystępuje do zwiększenia zakładu. Firma A. i E. Schönkera w Oświęcimiu, w nowej fabryce podnosi produkcję nawozów sztucznych na poziom bez porównania wyższy.

Powstały nowe fabryki farb: Bostelmana „Merkur” w Krzeszowicach i Bracl Kapeluszw w Brodach. Górski (dawniej Karmański) w Zwierzynie przy pomocy funduszu przemysłowego przystępuje do znacznego rozszerzenia.

Krajowa produkcja zapalek silnie poparta przez fundusz przemysłowy, ogranicza import zapalek obcych do kraju—dotąd mniej więcej na jedną trzecią konsumcji. Dzieje się to jednak na razie nie bez zaciekłej walki. Gnębni naszych potężne „Solo” niesłużnymi procesami o marki ochronne — zabiega w ministerstwie kolejowem o zniesienie ulg taryfowych, przysługujących od szeregu lat wschodnio galicyjskim fabrykom zapalek. Zniesienie tych ulg z dnia 1 kwietnia 1908 r. było już zadekretowane. Z wielkim mozolem udało się Związkowi uzyskać przedłużenie ich najpierw do 1 lipca 1908, a obecnie do 1 stycznia 1909 roku.

Wykaz powyższy nie jest jeszcze kompletny—lecz dowodzi, że przemysł galicyjski naprawdę rośnie. Ciekawe są wywody sprawozdania co do braku krajowej służby informacyjnej dla przemysłu, wytworzenia planu przemysłowictwa naszego kraju, zwiększenia funduszu przemysłowego i rozszerzenia inicjatywnej miarodajnych czynników do zakładania nowych przedsiębiorstw przemysłowych.

Demonstracja sufrażystek.

W zeszłym tygodniu miała miejsce w Londynie oddawna już przygotowywana demonstracja kobiet angielskich, walczących o równoprawienie. Demonstracja ta nosiła charakter procesji. Wszelka pompa i siła wywiera na angielski wpływ ogromny, to też i ostatnia demonstracja obywatelska będzie niewątpliwie w poważne następstwa.

W procesji brały udział przedstawicielki wszystkich miast Anglii, Szkocji, Irlandji, oraz wszystkich kolonji, wszelkiego wieku, wszelkich

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzki Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Aleja III dom wteatru.

RYDZEWSKI i S-ka

Wyroby gumowe Rosyjsko-Amerykańskiej fabr. w Petersburgu.

R Ó Ż E! Ogrodnictwo „Halinów” Wł. Zawady. Wspaniałe R Ó Ż E!

P. S. „Halinów” mleko Szwajcarskich krów na miejscu.

Krawiec Męski H. WNUK

przeprowadza się z dniem 15 Lipca z ul. Mikołajewskiej w Aleję II № 24, róg Teatralnej. 15-4

Biuro pośrednictwa i zleceń „RENOMETR”

w Częstochowie, III-cia Aleja № 80.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, II ej i III ej Alejach, Mickiewicza, św. Rocha, św. Barbary; w Rakowie, Sosnowcu, Radonsku, willa w Kamińsku; różne myłny wodne etc. Tamże lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy wszelkich majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyji i zagranicą.

KURSY PEDAGOGICZNE dla KOBIET

610

6-4

pod kierunkiem **Jana Miłkowskiego**

Zapisy i informacje od 20 Maja do 20 Czerwca od godz. 11-ej do 1-ej popoł., **Bračka 18** w Warszawie.

Z początkiem roku szkolnego otwary zostanie **Kurs 3-ci**. Programy można otrzymywać w Kancelarji **Kursów**. Na prowincję wysyła się na żądanie.

Kandydatki pragnące wstąpić na **kurs 2-gi** mogą zdawać egzamin w Czerwcu lub we Wrześniu.

„Arystokratyna”

Odmierzona na zeszludocznej wystawie leżarzy i przyrodników we Lwowie medalem słoym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznego i ożewiającego, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Piegi, zmarszczki, wagner, złote plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkukrotnym użyciu.

Żądać w składkach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie **APTECZNYM**

Wacława O R Z E Ł

w Częstochowie, III Aleja № 48.

1485

„Z D R Ó J”

Fabryka wód mineralnych aptekarza St. Wągrowskiego w Częstochowie aleja III № 62 tel. 31 poleca wodę sodową z **białymi** etykietami po 5 kop. Selcerską z etykietami **złotymi** po 6 kop. syfon. Wody stotowe: **Giesshübler** i **Marzan** w syfonach po 10 kop. oraz w fiaskach. Wody mineralne w fiaskach i dla wygody pijących w syfonach po 15 kop. syfon. Wody gorzkie: **Apenta**, **Huniada** i **Franz Jozef** w zupełności zastępujące wody naturalne po 20 k. fiaska. **Lemoniady owocowe** na sposób „**Łanina**” przyrządzane po 12 kop. Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie destylowanej. **Żądać wszędzie.** 726

Do wynajęcia przy ul. Krakowskiej № 51 Piotrowskiej № 5 różne lokale zdane na fabryczki i warsztaty, oraz byle stajnie na składy, i szopy. Wiadomość u M. Herza Dojazd 31 452-36-9

Piwiarnia

do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu. Ul. Warszawska 82. 805-4-8

Chłopiec

do zajęcia kantorowego potrzebny od zaraz. Zgłoszenia do eksp. Gońca sub. F. M. 807-10-2

Wiertacze

obznajmieni z systemem płuczkowym i falborem mogą znaleźć zajęcie stale lub czasowe w Biurze Wiertaczem „**Lempicki i S-ka**” w Sosnowcu, ul. Starososnowicka, dom Malinowskiego.

Szczegółowy opis swego życia wraz z warunkami przeżyć pod wskazanym adresem. 728-10-9

FRANCUZKI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**

Doza: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem. Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

M A S Ł O wyborowe litewskie

ze Zjednoczonych Mleczarni parowych „**Naprzód**” nabywać można stale Szkoła № 9 m. 9 (oficyjna II piętro). Smietankowe z beczki lub w opakowaniu funtowem po 46 kop. wyborowe solone po 42 kop. za funt. Ceny obowiązują do 1 Sierpnia r. b. Przyjmują się dostawy stale na większej ilości. 752 10-8

Fosfatyna Faliéra

przejemny pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odciążenia od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Sprzedaz w składkach aptecznych aptekach.

Ostrzegamy przed - naśladownictwami. 680-8-8

Ostatni wyraz postępu w budowie pomp „PLUS”

patentowane, wyrobu krajowego najtańsze, najlepsze, najtrwalsze i najprostsze, ręczne pompy ssąco-tłoczące do wszystkich płynów gorących i zimnych. Do obejrzenia na miejscu. Reprezentant **J. Pawłowski**. Częstochowa, Zielona 31. 720 3-1

WARSZAWSKI

Browar Parowy

„**E. Reych Synowie**”

POLECA

znane z dobroci odietale piwa: **Jasne** (pilzeńskie) **Ciemne** (Zakopiańskie) **Bawarskie** (zdrowia).

Jest do sprzedania

lokomobila stojąca, stan dobry, siła 6 do 8 koni. Ulica Dojazd № 13, Monajta. 807-2-2

Za bezcen

nowy motor naftowy 2 K. P. adres Redakcja „Gońca Częstochowskiego.” 809 2-1

Mam do sprzedania

1 maszynę parową leżącą 2 cyl. 30 koni zagran., Dynamomaszyna z urządzeniem elektr. 110 v. X120 Amp., 1 motor 1 1/2, konny naftowy Machczyńskiego, 1 ściennej masz. parow. 10 koni sił. zagran., 1 heblarkę do żelaza 1000X700 zagran., 1 pompa transmisyjna ssąco-tłocząca 2” rury. Wszystko w najlepszym stanie i w ruenu. Oferty inż. F. Dawidowicz. II Aleja 81. 804-3-2

KRAJOWY.

Majątki, folwarki, domy, wille, place, do sprzed. Zamiany, Dzierżawy, Lokata kapitałów, Najszersze pośrednictwo, Dział hipoteczny. **Krajowy Dom Bankowy.** Warszawa, Marszałkowska 124. 1485 40-8

Jedyna Chrześcijańska Pracownia Zegar-mistrzowska

Franciszka GÓRSKIEGO długolet. współpracownika pierwszorządnych firm w Warszawie i zagranicą.

III Aleja № 50 (vis a vis powiatu). Poleca laskawym względem Szan. Publiczności fachową reperację zegarów: kieszonkowych, stołowych i antyków. Sumienna praca i gwarancja.

E. Bloniaszowski

oprawa obrazów, sklep w Alei III Nr. 50 vis a vis powiatu. Przyjmuje do oprawy obrasy portrety i fotografie. Posiadam na składzie duży wybór listew, z pierwszorządnych firm warszawskich w najnowszych fasonach. Roboty wykonywa solidnie i gustownie. Ceny umiarkowane. 805-150-9

Na zabawy

przyjmuje obstalunki na lody w największych ilościach z odpowiednim procentem dla Komitetów. Cukiernia F. Michotek.

Posiadając patent z ukończenia gimnazjum filologicznego poszukuje korepetycji lub kandydy. Sojecki. Ostatni Grosz, dom wianus. 808 4-1

Potrzebny od 1-go lipca pokój kawalerski w centrum miasta. Oferty w Redakcji sub „Pokój”.

Na wypłatę, blisko stacji kolejowej 10-10 morgowe działki niemi 7tyniej, dobrzy po 115 i 220 rubli za morga. Wiadomość w Biurze „Renometr” Aleja III 60-ty.

St. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)

Skład Win DELIKATESÓW

i towarów kolonialnych

ogz. od 1878 r.

TELEFON № 9.

Poleca codziennie świeżą

Kawę paloną

wyśmienione w smaku mieszanki i w pojed. różnych gatunkach

oraz

Kawę surową

Kuracyjne kawy: Żołędziową, Żytnią, słodową, zdrowia i Terozę. **Kakao Holenderskie i Warszawskie** i Herbatę pierwszorządnych Firm.

Specjalność firmy

IMPORT

WIN

Węgierskich

i Francuskich.

Dla pańników największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.